

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI POSWIECONY
== SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO. ==

Prenumerata wynosi: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odnośnikiem do domów. Zagranicą, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 60.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce: przed tekstem k. 40, na 2 i 3 kol. po k. 25, na 4 kol. po k. 15. Drobne ogłoszenia po k. 3, za wyraz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matrymonialnej o 50% drożej.

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA przyjmują księgarnie, kantory i biura ogłoszeń: w Częstochowie, Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Częstochowa, II-ga Aleja № 38—Telefon № 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 8—10 wieczorem. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Filie: w Zawierciu w księgarni p. Z. Hubickiej i w Rakowie u p. A.

Cena pojedynczego numeru kop. 3.

TEATR „ODEON” KRZEMIŃSKIEGO
II-ga Aleja № 43. Najstarszy w Królestwie
Telefon № 4-77.
Program: od soboty 19 do środy 23 Kwieńnia 1913 roku (włącznie)
Dziś Sensacja! Arcydzieło gry! Efektów Wykonania i pomysłów
BANDA TYGRYSA Niezwykłe sensacyjny dramat w 4 części, podług romansu Leona Sazie (1500 metrów długości)
Część I-a Tajemniczy samochód II-a Pod kołami lokomotywy III-a Wspólniczka Tygrysa IV-a w podziemiach Paryża Programu dopełni:
— Aktualny Dziennik Pathé № 209 b. —
NA SCENIE JANEK z pod OJCOWA
Obrazek ludowy w 1-ym akcie ze śpiewami.
W FOTOPLASTYKONIE Albania i Bośnia

II-ga Aleja № 19. TEATR PARYSKI Kinematograf
Telefon 334.
Program: od wtorku 22 do środy 23 kwieńnia 1913 roku (włącznie)
Alkamo i jego mieszkańcy natura Fryko w jednych trykotach komiczne
ŻYWY CEL Znakomity utwór dramatyczny w 2-ch częściach.
Kaskady Boliwji — natura || **ZAPORA KRWI** dramat
NA SCENIE pod artystycznym kierunkiem **F. Stróżewskiego**
kuplety, BUKIET ARTYSTYCZNY śpiewy, monologi, deklamacje
W niedzielę d. 27 kwieńnia r. b. pod artystycz. kier. F. Stróżewskiego „Pyszne więzienie” Operetka w 1 akcie

2-ga Aleja № 38. — Tel. № 497.
TEATR „URANJA”

Tylko 2 dni wtorek i środa
DZIKA
Wybitny dramat w 3-ch częściach w wykonaniu artystów Włoskich
Rolę pastuszki wykona słynna **Nebuszka**
Położenie na **Jelenie** (ciekawa natura)
DZIENNIK CALICO ŚWIATŁA ciek. zdj. natury
Leo ulubieniec wdów — komiczny

NA SCENIE
pod artystycznym kierunkiem Stokowskiego.
Warjat i teściowie
Komedijka w 1-ym akcie.

OGŁOSZENIE.
W Dobrach „Ostrowy” poczta Kłobuck są do sprzedania jaja do wyłogu od kur nadzwyczajnie nieśnej oryginalnej rasy Goudaay. Sprawdzone z Francji Cena 1 sztuki kop. 10. Opakowanie i przesyłka na koszt kupującego Administracja Dóbr „OSTROWY”.

Kasy chorych.
Do wiadomości robotników.
(Dokończenie).

IV. Zarząd sprawami kas chorych.

Sprawami kasy chorych zarządzają — zebranie ogólne i zarząd.

Zebranie ogólne składa się z pełnomocników wybieranych przez robotników i pracowników. Ilość pełnomocników nie może przekraczać 100 osób. Właściciele fabryk i zakładów przemysłowych mają prawo wysyłać na ogólne zebranie swoich przedstawicieli, którzy rozporządzają na zebraniu „ogółem dwie trzecie głosów” przypadających obecnym na zebraniu uczestnikom kasy.

Na zebraniu ogólnym przewodniczy właściciel przedsiębiorstwa, lub osoba przez niego wskazana.

Ogólne zebranie pełnomocników uchwala:

- 1) Jaki procent od zarobku może być potrącany na rzecz kasy.
- 2) Jaką część zarobku należy wydawać w postaci zapomogi.
- 3) Czy wypłata zapomogi ma następować od dnia czwartego zaślabnięcia czy też wcześniej od dnia 3-go, 2-go lub nawet pierwszego choroby.
- 4) Czy wydawać zapomogi tylko za opuszczone dni pracy, czy też i za święta, lub inne przerwy w pracy itd.

Oprócz określenia wysokości składek uczestników kasy, oraz wysokości udzielanych im zapomóg, ogólne zebranie:

- a) rozpatruje skargi członków kasy i właścicieli przedsiębiorstw na czynności zarządu;
 - b) rozstrzyga kwestje, dotyczące spraw kasy, poruszane przez zarząd kasy i członków zebrania ogólnego;
 - c) wyznacza rewizję kasy;
 - d) rozpatruje, sprawdza i zatwierdza sprawozdania roczne zarządu kasy itp.
- Zarząd kasy składa się z członków wybranych przez ogólne zebranie pełnomocników z grona jego, oraz członków

mianowanych przez właściciela przedsiębiorstwa. Wszyscy członkowie zarządu kasy tworzyć winni liczbę nieparzystą, t. j. 3, 5, 7, i t. d. osób, przytem ilość członków zarządu z wyboru winna przewyższać o jedną osobę liczbę członków zarządu z mianowania przez właściciela.

Zarząd kasy:

- 1) określa wysokość zarobku uczestnika kasy, oraz przypadające od niego składki;
- 2) ustala wypadki zaślabnięć uczestników kasy i czas ich trwania;
- 3) wyznacza zapomogi pieniężne i
- 4) układa sprawozdanie roczne z działalności kasy i wogóle zarządza sprawami kas chorych.

Wszyscy pracownicy przedsiębiorstw przemysłowych według nowego prawa są zrównani we wszystkich wypadkach z robotnikami, przytem osoby zarabiające więcej niż 5 robl dziennie, lub pobierające ponad rb. 1500 rocznie, uważane są przy wyliczaniu składek i zapomóg, za pobierających tylko po 5 rb. dziennie.

Pomoc lekarz. ką uczestnicy kas chorych otrzymują na koszt właściciela fabryk i zakładów przemysłowych w wypadkach i na zasadach, wskazanych przez prawo i specjalne przepisy, w tym celu wydawane przez Radę do spraw ubezpieczenia robotników, natomiast uczestnicy kas chorych są zwolnieni od opłaty szpitalnego, ustanowionego w niektórych miastach.

Porządek wyboru pełnomocników od robotników i pracowników w celu rozpatrzenia złożonych przez właścicieli przedsiębiorstw przemysłowych w gub. Piotrkowskiej ustaw kas chorych (wydanej przez Piotrkowską Gubernialną Komisję do spraw ubezpieczenia robotników na zasadzie art. 28 prawa o zabezpieczeniu robotników na „wypadek choroby”), przedstawia się jak następuje:

W celu rozpatrzenia złożonych przez właścicieli przedsiębiorstw ustaw kas chorych osoby, zatrudnione z najmu pracą w tych przedsiębiorstwach, lub służbą w takowych, wybierają, niezależnie od płci i wieku, z pośród siebie wyłączonych pełnomocników.

W przedsiębiorstwach, w których liczba robotników i pracowników wynosi mniej niż 50 osób, wybierani są 2 pełnomocnicy; z liczbą od 50 do 100 osób włącznie — 3 pełnomocnicy; z liczbą od 100 do 150 — 4 pełnomocni.; z liczbą od 150 do 200 — 5 pełnomocników. W przedsiębiorstwach, mających więcej niż 200 osób — robotników i pracowników — z każdych 100 osób, przewyższających liczbę 200, wybierany jest niezależnie od wyżej wskazanych 5-ciu, jeszcze 1 pełnomocnik. Nieskompletowane setki (przy liczbie przewyższającej 200 osób) jeżeli liczba osób przenosi 50 — wchodzi do rachuby jako pełne setki, jeżeli zaś mniej — w rachubę nie biorą się.

Wybory pełnomocników odbywają się przez głosowanie tajne, na zasadach niżej wskazanych:

1. W oznaczonym do wyborów dniu robotnicy i pracownicy wrzucają kartki wyborcze w zapieczętowanych kopertach do specjalnie przeznaczonych i rozmieszczonych w różnych miejscach (punktach) przedsiębiorstwa skrzyniek. Każda z tych skrzynek, przed jej użyciem do wyżej wskazanego celu, powinna być sprawdzona w obecności co najmniej 3 przedstawicieli od robotników i pracowników i w obecności ich zankulęta i zapieczętowana.

2. W celu sporządzenia kartek wyborczych, najpóźniej na 3 dni przed wyborami, — każdy robotnik i pracownik otrzymuje z kantoru przedsiębiorstwa specjalny blankiet, z oznaczeniem liczby podlegających wyborowi pełnomocników i kopertę ze stemplem przedsiębiorstwa. Robotnicy i pracownicy winni wymienić na kartach wyborczych imiona i nazwiska wskazanych osób na pełnomocników. Niezależnie od imion i nazwisk, na kartach tych mogą być zamieszczane i inne wzmianki o kandydatach, w celu należytego określenia wybieranych osób. Wypełnione kartki wyborcze wrzucane być powinny go skrzynkę obowiązkowo w otrzymanych przez wyborców kopertach.

CZEMU?
Czemu życie cudne?
Czemu serce drży?
Gdy zagadnienie trudne,
To wyjaśnię ci...
Bo jak świat szeroki —
Bez przeszkód i tam
Koniaku potoki
Leje Szustow nam!

DENTYSTA
Roman FILIPOWICZ
CHERZĘSIJANIN
II-ga Aleja № 24.
Przyjmuje od 9—1 i od 3—7 po pol.

Częstochowskie kaucjonowane
S. Bzowski i J. Dreszer (II Aleja 93 tel. 179.)
Kupi Sprzeda
dom z Tow. w śródmieściu w cenie od 20 do 25,000 gotowizną Rb. 15,000 dom z towarzysztwem II i III Aleja lub Teatrna w cenie 50—60,000.
plac na Teatrnej blisko Alei 48 na 60 łokci plac na ulicy Dojazd 40 na 160 łok. dom na ulicy Warszawskiej dom na Ostatnim Gieszu, 0362

A. DĘBICKI
Geometra przysięgły
Teatrna 28 m. 14 parter telef. 602
Wykonuje wszelkie roboty Miernicze

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamiennarski i Sztukatorski
Częstochowa Aleja III-cia dom własny Egz. od r. 1887. Telef. 260
KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI
Fabryka posadzki cementowej na chodniki stołki mozaikowych oraz wszelkich wrobów z cementu
Cena N-1 przystępniejsza

TEATR ODEON

Dzisiaj NAD PROGRAM: Pogrzeb króla greckiego Józefa I.

Dla znawców i rekonwalescentów

KONIAKI FRANCUSKIE
A. C. MEUKOWA

poleca: skład win

K. KRAKOWIECKI

II-ga Aleja № 24, tel. № 2-53.

3. Po oddaniu kartek wyborczych, otwory skrzynki zapieczętowania są w obecności wskazanych w punkcie 1 przedstawicieli od robotników i pracowników, a następnie, w oznaczonym czasie, skrzynki wyborcze, w obecności wskazanych wyżej osób, otwierane są i odbywa się obliczanie głosów. Nadmienić należy, że z każdej kartki wyborczej przyjmowani będą do rachuby tylko pierwsi, z koleji wpisanego, kandydaci, w liczbie podlegających wyborowi pełnomocników; zbędne i niewłaściwie umieszczone nazwiska nie będą liczone; również nie będą brane w rachubę kartki, jeśli okaże się ich więcej.

4. Wybory uważa się za odbyte bez względu na liczbę oddanych kartek wyborczych. Wybranymi na pełnomocników uważane są osoby, które otrzymały względnie większość głosów; w razie zaś równej liczby głosów—według losu. Imienna lista wybranych pełnomocników, ze wskazaniem otrzymanych przez każdego głosów zaznacza się w protokole, który winien być podpisany przez osoby obliczające głosy, jak również i przez osoby obecne przy tych czynnościach. Kopia tego protokołu powinna być wywieszona w dostępnym dla ogółu miejscu w kantorze i salach fabrycznych.

5) Na tydzień przed wyborami, w przedsiębiorstwach, od których dokonano ma być wybór pełnomocników, powinno być rozwieszone specjalne ogłoszenie z wyszczególnieniem w takowym: a) ogólnej liczby robotników i pracowników w przedsiębiorstwie; b) liczby podlegających wyborowi pełnomocników; c) miejsca rozmieszczenia skrzynki, do których winny być wrzucane kartki wyborcze, d) dnia wyborów i e) czasu obliczania głosów.

Przy odbywaniu, zgodnie z wyżej wymienionym porządkiem, wyborów pełnomocników w celu rozpatrzenia ustawy kas chorych, dzień wyborów i dzień obliczania głosów określa właściciel przedsiębiorstwa, który zwoła, za zgodą robotników i pracowników, wymienionych w punkcie 1 przedstawicieli; również winno być wywieszone w imieniu właściciela fabryki ogłoszenie, wskazane w punkcie 5. Kopia tego ogłoszenia winna być przesłana właściwemu inspektorowi fabrycznemu. Stosownie do wyszczególnionego porządku odbywają się wybory w tych wypadkach, kiedy przy przedsiębiorstwie projektuje się otwarcie oddzielnej kasy chorych, jak również i wtedy, kiedy przedsiębiorstwa łączą się między sobą w celu otwarcia wspólnej kasy. Właściciele pragnący odbyć wybory pełnomocników według innych, niż tu wskazanych, zasad, zwracają się, za pośrednictwem inspektorów fabrycznych, z odpowiednim staraniem do Półrocznej Komisji Gubernamentalnej do spraw ubezpieczenia robotników.

Niniejsze przepisy winny być rozwieszone w miejscu dostępnym dla ogółu w kantorze i salach fabrycznych, w których mają się odbyć wybory pełnomocników, najpóźniej na tydzień przed wyborami.

Oryginał zatwierdzono na posiedzeniu w d. 31 Stycznia (13 Lutego) 1913 r.

Fabrykanci

i inne sily wyższe wobec robotników i pracy.
(Obrazki częstochowskie.)

W fabryce „Motte, Mellissoux et Cailliez” strajk: 600 robotników przestało pracować. Wiele ta rozszerza się po mieście. Dziennikarz chwytają w przełocie z ust do ust, śpieszą na miejsce strajku, do fabryki...

Minąwszy ubogie kłitki robotnicze, wytrząsł się na wyboistym bruku ul. Krakowskiej, wjeżdżamy przez bramę do zabudowań fabrycznych tak zwanych Motów.

Na obszernej podwórzu cisza. Dwóch strażników przemyka się chyl-

kiem, patrząc z pod oka. W izbie szwarcą dwaj policjanci czuwają, aby nikt nie zakłócił martwej ciszy. Przed kantonem portier rozwarł usta na szerokość bramy fabrycznej ze zdziwienia, że intruzi osmielają się zakłócić spokój. On nie wie, on nie wie, jak się nazywa. Idziemy dalej. Zaczepiamy dyrektora administracyjnego, który również nie wie i udając niezmiernie zajętego, nie chce nam poświęcić nawet pięciu minut czasu.

Nareszcie spotykamy dwóch francuzów, dyrektorów i pytamy ich w mowie nadsekwanckiej o przyczynę strajku. Oni również nie wiedzą, 600 ludzi strajkuje? Kto to wie dokładnie, może tylko 20—odpowiada jeden z nich. Dlaczego? Nikt nie wie.

Toczy się jednak układy z robotnikami—mówię. Tak, toczy się w obecności inspektora fabrycznego. Rozmowa skończona. Właściciel kończy ją policjant, który w imieniu komisarsza policyjnego zwraca się do nas, z zadaniem, abyśmy opuścili fabrykę. Ha trudno, siły wyższe...

Jednak te same siły wyższe niekiedy pragną użyć wpływu prasy w podobnych wypadkach celem wypłynięcia na uspokojenie wzburzonych umysłów. Niestety zwracają się do niej najczęściej zbyt późno, bo po faktach, którym mogłoby się właśnie przez prasę umiejętnie zapobiedz.

Dlatego to konsorcja fabryczne we Francji inaczej traktują prasę, kiedy to w imię dobrze zrozumianego obowiązku obywatelskiego zwraca się ona do fabrykantów już w samym początku strajków. Tam fabrykanci prasy nie lekceważą. Bal Francuzi sądzą, że Francja jest krajem kulturalnym, a Polska, w której znajduje się Częstochowa, znosząca, jak kura złotonośna, złote jajka dla kapitalistów francuskich, jeszcze krajem kulturalnym nie została.

To też w Polsce fabrykanci francuscy zupełnie inaczej się zachowują. Ich stosunek do robotników francuskich jest zupełnie inny, niż do robotników polskich. Są dla tego robotnika nieprzystępni, jeśli nie nieprzyjaźni. Takimi samymi są dla prasy krajowej, chcąc od niej tylko, aby ich chwaliła. Za co? Czy za to, że administracja fabryk francuskich nie chce, aby życie robotnika polskiego szło naprzód, aby budziła się w nim samopomoc i uspołecznienie.

Takich robotników polskich, fabrykanci francuscy nie lubią, nie chcą mieć z takimi robotnikami żadnej styczności, takich ludzi usuwają, ze swych fabryk. Robotnicy ze swemi nawet najbardziej legalnymi dążeniami postępu muszą się kryć przed administracją fabryczną.

Dzisiaj dążeniem fabrykantów francuskich w Częstochowie jest zastąpienie spokojnego, pracowitego, ale pragnącego postępu i poprawy bytu robotnika polskiego—robotnikiem obcym.

Francuzi w naszym kraju zaczynają nadsładować machinacje fabrykantów żydowskich.

Nadszedł już chyba czas na stwierdzenie tego stanu rzeczy w sprawie stosunku konsorcjów francuskich do robotników polskich i na ich uzdrowotnienie.

Lucjan Migasiński.

Częstochowa, 22—IV—1913 r.

Telegramy

Zawieszenie broni.
Konstantynopol 22. Ogólne zawieszenie broni podpisane zostało podobno pod Bułaiem. Urzędowego potwierdzenia tej wiadomości dotychczas нема.

Zatarg grecko-bułgarski.
Saloniki 22. Wobec coraz groźniejszych wiadomości o zatargu grecko-bułgarskim, wśród tutejszej ludności mahometañskiej powstała panika. Ludność ta obawia się, aby z chwilą wkroczenia Bułgarów do Saloniki, cały zatarg nie obył się na niej.

Ze sympatji słowiańskie.
Raguzie (Dubrownik) 22. Urzędnikom w Dalmacji za uczestnictwo w manifestacjach z okazji zwycięstw bałkańskich władze miejscowe zagroziły nowymi karami. Poeta chorwacki Daric został oddany pod sąd za zakłócenie spokoju publicznego, wywołanego wydanem zbioru pieśni o Kossowym polu. Nauczyciel Ciuci uległ karze dyscyplinarnej za obecność na uroczystości

okazji zwycięstw bałkańskich. Rejenta margrabiego Bona usunięto z posady. Władze zagroziły zawieszeniem w czynnościach zarządków gminnemu Wiele osób w Raguzie oddano pod nadzór policji.

Morderstwo.

Warszawa 22. W pobliżu stacji kolejowej Teresin, na kolei kaliskiej, dokonano zabójstwa Władysława ks. Drucikiego-Lubeckiego, właściciela majątku Teresin. Zwiłki jego znaleziono w lesie.

Śmierć lotnika.

Pariz 22. Z Villa Comblay donoszą, że lotnik wojskowy Deblamond spadł z wysokości tysiąca metrów i zabił się na miejscu.

Choroba Ojca św.

Rzym 22. Stan zdrowia Ojca św. w dalszym ciągu się poprawia. Spodzielają się, że chorego za dwa dni wstanie z łóżka, a za dni dziesięć całkiem wróci do zdrowia.

Wielka powódź.

Nowy Jork 22. Z Vicksburga donoszą, że prąd wody na rzece Mississippi przerwał wielką tamę pod Mayerville, wskutek czego uległo zalaniu 1,130 ang. mil kwadratowych gruntu, zajętego przeważnie na plantacje bawełny.

Odnaczenie.

Sofia 22. Podobno cesarz Wilhelm nadesłał 14 orderów dla wyższych oficerów bułgarskich, uczestniczących w zdobyciu Adrianopola, oraz wysłał do cara Ferdynanda depezę z wyrazami uznania.

Przekupstwo Kruppe.

Pariz 22. Dzienniki tutejsze omawiają sprawę przekupstwa dokonywaną przez fabrykę Kruppa. Oświadczają one, że zasięga Liebknechta jest, iż zdemaszkował patriotyzm Niemców dążących do zubożenia się nawet kosztem wojny, które to niebezpieczeństwo wywołały obecne zbrojenia.

Protest prasy francuskiej.

Pariz 22. Syndykat prasy francuskiej ogłasza komunikat, protestujący przeciwko oskarżeniu rzucanym pod jej adresem z mównicy parlamentu niemieckiego w związku z wyrzuceniem posła socjalistycznego Liebknechta. Komunikat odpiiera z oburzeniem twierdzenie, jakoby prasa francuska dała się pozyskać do udziału w machinacjach firmy Kruppa, zamieszczając fałszywe wiadomości o zbrojeniach we Francji. Liebknecht pomógł innym pisaniami wymienić także „Figaro”. Komunikat oświadcza, że twierdzenie to jest nieprawdziwe.

O uwolnienie Ronikiera.

Petersburg 22. „Birzewyja Wiedomosti” drukują długi wywiad z żoną Bohdana hr. Ronikiera.

Hrabina czytała starania o uwolnienie hr. Ronikiera z więzienia. „Maz”—powiada pani Ronikierowa—nie miał zamiaru uciekać. Sprawa jego ujawniła wiele nieporządków w warszawskim wydziale śledczym i w więzieniach warszawskich. Tem też wyłumaczyć należy ostatnie, nieoczekiwane, aresztowanie męża, które pozbawia go możliwości zbierania w dalszym ciągu materiałów, oświetlających sprawę.” P. Ronikierowa kończy wywiad słowami: „Ręka ojca mego, który wszczął okropną sprawę, cięższe jest dla niego śmierci. Jednak, co było wolno jemu, człowiekowi choremu, nieczęściwemu,—tego nie wolno komu innemu”

Czarykow.

Petersburg 22. Były ambasador rosyjski w Konstantynopolu miał naradę z ambasadorami mocarstw trójrozmocznymi. Wywnioskował z narady było, że wskutek nalegań Delcassego, Czarykow wziął na siebie misję pośredniczenia między królestwami bałkańskimi, aby podstały w związek.

Czarykow z Krymu podąży do stołec czterech państw związkowych, wstąpi też do Bukaresztu i do Konstantynopola.

Jeszcze skandal.

Wiedeń 22. Rozeszły się tutaj działy niepokojące pogłoski, że Czarnogóra rozpoczęła na nowo bombardowanie Skutari. W bombardowaniu tem biorą jakoby udział wojska serbskie, przebrańe w mundury czarnogórskie. Generał Martynowicz przygotował ogólny strzał do Taraboszy.

Wiedeń 22. Do Cattanro przybył

parowiec austriacki „Mewa” z oficerem austriackim na pokładzie, który wezwwał Czarnogórę do zaprzestania bombardowania Skutari. W przeciwnym razie obdobre zostanie przez marynarzy floty międzynarodowej: Antivari, Dulcigno i San Giovanni di Medua.

Bezrobocie górników.

Katowice 22. Liczba strajkujących górników na Górnym Śląsku wynosi 55 tysięcy; komitet strajkowy zapewnia nawet, że liczba strajkujących dochodzi do 65 tysięcy.

Do kopalni wjeżdża tylko po kilku górników w celu utrzymania strażnicy wypadku ewentualnego zalania kopalni. Na rozkaz policji zamknięto w Katowicach wszystkie szynki i restauracje.

W hucie „Bismarck” aresztowano posterunek strajkujących.

Komitet strajkowy wzywa górników, którzy dotychczas nie porzucili pracy, do strajku.

Olbrzymia huta żelazna „Ballidon” zaprzestała pracy z powodu braku węgla. Huta ta należy do wielkiego towarzystwa akcyjnego w Giliwicach.

Katowice 22.

Strajk trwa w całej polsi. W „Hucie królewskiej” w kopalni „Król” strajkuje 75 proc. robotników. W hutach „Laura” i „Zabrze” strajkuje 60 proc. górników. W wielu kopalniach właściciele chwytają się mistyfikacji aby wprowadzić w błąd strajkujących robotników i opinie publiczną.

Zarządy tych kopalni puszczają w ruch maszyny, aby pokazać, że kopalnia pracuje. Dotychczas panuje spokój. Jedynie w Mysłowicach aresztowano dzisiaj posterunek strajkowy.

W Głowcu pewien nadzysygar uderzył robotnika łaską w głowę, raniąc go dotkliwie, robotnik zażądał pomocy od załodkara, lecz ten odmówił interwencji.

Wrocław 22. Strajk górników górnośląskich przybiera coraz szersze rozmiary. Dotychczas zastrajkowało około 30 000 górników.

Na jutro zapowiadają zgromadzenie ogólne zarządów górniczych, na których omawiana też ma być możliwość kompromisu.

Stracenie bandytów.

Pariz 22. Stracono tu trzech bandytów samochodowych. Wszyscy trzej odmówili spowiedzi, a na widok gilotyny najmłodszy z bandytów, który pierwszy został stracony, zawołał: „Do widzenia, moi panowie!” Policja zarządziła wszelkie środki, aby publiczność nie dostała się na miejsce stracenia.

Niadaleki pokój.

Konstantynopol 22. Izet—pasa powrócił z Gallipoli, zawrąwszy ustatną ugódę z delegatami serbskimi i bułgarskimi, co do wstrzymania działań wojennych.

KALENDARZ

Dziś Wojciecha Jurozno — Jutra Frelidza

Wschód 4—13 Zachód 7—10 Dziś 8 d. 14—21 Przybyło 6—47

Wielmożność historyczna

1298 r. Elekeja Władysława Kozłotka na króla

1610 r. Zgon Skoskupa

937 r. Zakończono w. Wojciecha przez Prusaków

Cóż znaczą posta, młyny groźno i krzyki człowieka o któ

rowy winny że jest w sorcu człowieku?

Adam Mickiewicz.

KRONIKA.

— Z Jasnej Góry.

W piątek 25 b. m. komisja rewizyjna sum Jasnogórskich dokona obliczenia pieniędzy, zawartych w puszkach ofiarowych.

— Osobiste.

Po dwumiesięcznym pobycie na leżeniu w Ica nad Adrytykiem, powrócił na Jasną Górę o. Alfons Jędrzejewski.

— Ze szkół.

Uczniowie 4, 5 i 6 klasy pensji p. Komar zwiedzili wczoraj Częstochę. Wystawę Sztuki. Objaśnienia fachowych udzielał art. malarz i nauczyciel rysunków p. M. Zarembski.

— Odmowa.

Zarząd leśny dóbr Państwa odmówił oddania gm. Olśtyn b. osady pokarczowniczej w Zębicach pod budowę kancelarii gminnej.

— Oryginalna prośba.

Rosyjski Związek właścicieli browarów wystął do Dumy petycję, ażeby przy rozważaniu ustawy, mającej gwarantować dobroć produktów spożywczych, uchwalony był przepis, zabraniający używania pustych butelek od piwa

do przechowywania nafty, olejów, terpentyny, benzyny i t. p. Czyżby w browarach nie myli butelek?

Podziękowanie.
Za pośrednictwem naszego „Gońca Częstoch.” wydział ochron przy Częst. Tow. Dobroczynności składa serdeczne „Bóg zapłać” p. Strzeleckiemu, właścicielowi „Uranji” za łaskawe ofiarowanie 18 rb., jako zadeklarowanej części dochodu z widowisk z d. 16 bm.

Strajk u Mottów.

Przez cały dzień wczorajszego w fabryce Mottów strajkowało 647 robotników oddziału przedziału. Strajk wynikał na tle ekonomicznym, a według źródeł urzędowych przyczyną zawieszenia pracy było to, że w poniedziałek przy maszynach Nr 71 i 72 zmniejszono liczbę robotników z 7 na 5 osób, a pozostałe 2 osoby administracja fabryki przeznaczyła do pracy przy innych warsztatach, gdzie jest mniejszy zarobek.

Przebieg strajku zupełnie był spokojny.

Do fabryki przybyła policja i inspektor fabryczny p. Sperr, którego umiejemnemu postępowaniu zawdłaczać należy, iż robotnicy już wieczorem powrócili do pracy, uzyskawszy od dyrektora fabryki wypełnienie niektórych swych żądań.

O poszcie w Olsztynie.
Na zebraniu gminnym w Olsztynie w dn. 30 ubiegłego miesiąca uchwalono złożyć władzom oświadczenie o utworzeniu na stacji Olsztyn w Turowie kolei H.-K.—biura pocztowego.

Roczne zebranie Rolnicze.

Walne zebranie doroczne członków Częstochowskiego Tow. Rolniczego odbędzie się w dn. 29 b. m. w pawilonie własnym Towarzystwa na polkach doświadczeniach. Porządek dzienny obrad: 1) Sprawozdanie za r. 1912, 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie budżetu na rok 1913, 3) Wybory do Rady i Zarządu, 4) Wolne wnioski członków.

Zagadkowa zbrodnia.

Na 214 włociszcie, kolei W. W. przy moście tak zwanym „Kacapskim” na planie znaleziono zwłoki kobiety lat około 40 lat. Jak się okazało została ona zamordowana przez uduszenie a następnie w celu uporzokowania samobójstwa położona na szynach. Stało się jednak inaczej, jeden z telegrafistów kolejowych zauważył leżące zwłoki i usunął je przed nadejściem pociągu towarowego.

Władze śledcze zajęły się odszukaniem zabójcy oraz ustaleniem nazwiska ofiary zagadkowej zbrodni.

Znaczna kradzież.

Niewykryci na razie sprawcy z mieszkanka Abrahama Goldwassera (Dojazd 17) wynieśli nocą co następuje: 1) złoty pierścionek z brylantami, wartości 200 rb., 2) obrączkę złotą, wartości 20 rb., 3) damski pierścionek z brylantami, wartości 40 rb., 4) stary czarny zegarek damski, wartości 15 rb., 5) złotą dziewczęcą damską, wartości 60 rb., 6) złoty medalion damski, wartości 85 rb., 7) broszkę srebrną, wartości 15 rb., 8) pugiłares skórzany z papierami wartości 2 rb. i 9) 40 rb. gotówką. Ogółem straty wynoszą 427 rb.

Napad i rabunek.

Na przec idącego ul. Aleksandrowską, przed domem nr. 18, Antoniego Brzezińskiego, napadło dwu ludzi niewiadomego nazwiska, którzy krzyknąwszy: „ręce do góry” poczęli bić go po twarzy, poczem przystąpili do rewizji osobistej. Napastnicy, zabrawszy B. 38 rb. gotówką, notatnik oraz zaświadczenie fabryki Horowicza o przyjęciu paszportu—udali się ku alejom. W ślad za nimi poszła i ofiara rabunku. Gdy bandyci zauważyli, że B. ich śledzi—podbiegli doń i jeden z napastników usiłował pchnąć go nożem, lecz B. zdolał poskoczyć w bok. Drugi napastnik zadał mu cios w twarz jakimś tępym narzędziem, poczem obaj udali się przez Spadek do Ogrodowej.

Brzeziński, jak twierdzi, nie potrzebny bandytów, bowiem z powodu clemności nie zauważył twarzy. Wle jedynie tylko to, że byli wysokiego wzrostu i odziani w palta. Energicznie śledztwo w toku.

Skasowanie wyborów.

Gubernator Piotrkowski skasował wybory kandydata na dójta w gm. Kuźniczka oraz udzielił dymsji pierszoki tejże gminy p. K. Malatyńskiemu.

Z wieczoru na dzień Ela.
Wczorajszego wieczór „na dzień Ela” dany w teatrze Paryskim nie ścignął licznej publiczności. Sprawozdanie z powodu późniejszej pory—zamieścimy jutro.

WYSTAWA SZTUK PIĘKNYCH

w Częstochowie, Teatrna Nr 11, otwarta codziennie od g. 11 do zmierzchu, w sobotę, niedzielę i święta do 8 w.

„Częstochowianka” na bezdomne dzieci.

W niedzielę 27 bm. w sali teatralnej na „Częstochowiance” odbędzie się przedstawienie amatorskie na rzecz Tow. Opieki nad bezdomnymi dziećmi.

Wynagrodzenie za bydlę padłe po szczepieniu.

Do naczelnika powiatu częstochowskiego nadesłana została na 1913—1915 r. taksa wynagrodzenia za bydlę domowe, które padło po zastosowaniu przez weterynarza powiatowego szczepionki ochronnej.

Wobec powyższego, pragnący otrzymać odszkodowanie, a więc w interesie własnym, winni zawiadomić władze powiatowe o każdym wybuchu epidemii.

Niszczenie gniazd.

Fisaliśmy już, że Magistrat kazał oczyścić z gniazd wronich wszystkie drzewa w parku, gdyż kolonie wron zanieczyszczały ławki oraz odzież przechodniów. Wczoraj takie same rozporządzenie wydał komisarz i cyrkuluł odośnie ogrodu cerkiewnego, gdzie też oczyszczają drzew już rozpoczęto.

Z Wystawy Sztuki.

Od wczoraj w prawym salonie otwarta została Wystawa prac Henryka Szczyglińskiego, licząca kilkanaście płócien wybitnej wartości, z której sprawozdanie szczegółowe zamieścimy niebawem.

Inne obrazy z poprzedniej zmiany pozostaną już tylko dni parę, poczem ani jeden z nich nie zostanie, natomiast rozwieszone będą inne.

Za dwa tygodnie urządzona będzie wystawa Józefa Poniatowskiego. Złożą się na nią obrazy i przedmioty z warszawskiej wystawy w salonie Richliliga, zaśilone jeszcze innymi nabytkami. Między nimi są dzieła pędzla: Baglińskiego, Chełmińskiego (własność prywatna, nabyta za rb. 4,500), Grassiego, Kolaszkiego, Pawliska, Suchodolskiego, Tańskiego, Zarzyckiego i in. wreszcie przepiękne sztychy, między innymi Verneeta.

Ruch wydawniczy w Częstochowie.

Ukazał się w sprzedaży „Krótki zarys chorób kobiecych” opracowany przez dr. Leona Wasilewskiego a wydany przez dr. J. Pietrasie „Icza. Jest to przystępnie a z głęboką wiedzą teoretyczną i praktyczną opracowany podręcznik dla użytku akuserek, ilustrowany 12 rysunkami w tekście.

W tych dniach opuściła prasę 123 +24 strony licząca broszura pt. „Prace 3 zjazdu przedstawicieli Tow. Drobnoego Kredytu, odbytego 18—19 lutego 1912 r. w Częstochowie” opracowana przez dyr. Ka. wasilewskiego. Sprawozdanie to wydane zostało nakładem uczestników Zjazdu.

Zebranie „Przyzwołości.”

W niedzielę 27 b. m. o g. 2 pp. w lokalu własnym odbył się ma walne zebranie członków tow. abstynentów „Przyzwołość”.

Przy pracy.

Pałac parowozowy 45 letni Jan Ignasiak przy przekręcaniu tarczy obrotowej przed remizą st. Częstochowa W. W. uległ zranieniu prawego ramienia, gdy trzymał rękojeść zębatej dźwigni od tarczy.

Kradzież trunków.

Nocą, niewykryci sprawcy z piwnalni Ignacego Potyczki (Kawia 15) wynieśli 20 butelek piwa, 30 butelek miodu, papierosy, wędliny i bółki na ogólną sumę 32 rb.

Zgon.

W niedzielę po drugiej chorobie zmarł w Warszawie jeden z ostatnich od 60 lat zamkniętego już Instytutu rolniczego w Marymoncie, Tomasz Biedrzycki.

Urodzony w r. 1835 w Wierzbicy w Piotrkowskim z ojca Edwarda, ostatniego sędziego z gminy, Tomasz Biedrzycki ukończył wybranie w Piotrkowie i gotując się do zawodu rolniczego, wstąpił do Instytutu w Marymoncie, który ukończył w r. 1857, poczem osiadłszy na roli, przez dłuższy czas gospodarował w rodzinnym majątku Strzałkowie pod Radomskiem.

Gra w karty w poola-gach.

Od dn. 1 maja wchodzi w życie nowe postanowienie ministra komunikacji zakazujące wszelkiej gry w karty w po-

PODZIĘKOWANIE

Wszystkim tym którzy raczyli przyjąć udział w odprowadzeniu na wieczny spoczynek drogiej nam żłwik.

ś. † p.

Leonida Karawoszkina

a w szczególności naczelnikowi przedstawicielom miejscowego przemysłu i kolegom Składamy serdeczne „Bóg Zapłać”

Ojciec, matka, żona, bracia i siostry.

ciągach podmiejskich. Jeśli gra, po ostrzeżeniu udzielonym przez konduktora nie zostanie przerwana, to żandarmerja kolejowa na najbliższej stacji sporządza protokół i pociąga winnych do odpowiedzialności sądowej.

Walka z kwasem siarczanym.

Ministerjam sprawiedliwości opracuje projekt spotugowania kar za oblewianie kwasem siarczanym.

Osoby winne obławiania kwasem siarczanym, o ile następstwem tego była utrata wzroku, zszepczenie twarzy i wogóle rozstrój zdrowia niebezpieczny dla życia, — mają być karane według projektu tego — robotami ciężkimi do lat 8; jeśli zaś następstwem obławiania była śmierć, to winni karani są robotami ciężkimi do lat 10.

Zaliczenia.

W dniu wczorajszym wpłynęły i są do zaliczania na kolei W.-W. następujące zaliczenia:

Nr. ur. zaliczeń	pośpiesznych	bezporednich:
9937 9858 9886 9893	9929 9860 9914 9843 9903	9880 9865 9866 9867
9876 9911 9431 9932 9848	9923 9918 9928 9832	9924 9934 4348 9862 9406

Nr. ur. zaliczeń pośpiesznych krajowych:

4327 4349 4356 4332	4345 4350 4339 4362 4361
4334 4314 4344 4273	4290 4307 4325 4324 4320
4286 4328 4322 4318	4303 4363 4304 4348 4368

Nr. ur. zaliczeń zwyczajnych bezporednich:

27662 27664 27746	27857 27897 28032 28122
28159 28198 28247	28249 28254 28326 28359
28373 28285 28403	28442 28406 28509 28519
28535 28537 28528	28533 28542 28534 28562
28601 28605 28638	28651 28666 28694 28695
28700 28701 28602	28709 28719 28734 28754
28773 28785 28801	28815 28822 28830 28863
28879 28890 28900	28901 28955 28976 29055
29056 26421 27225	2771 27870 27779 27556
27981 27982 27985	28145 28241 28365 28529
28543 28544 28547	28553 28591 28603 28680
28635 28655 28662	28670 28674 28717 28764
28767 28770 28780	28827 28810 28811 28812
28825 28836 28843	28875 28881 28884 28885
28893 28910 28924	28940 28980 28989 29024
29026 29062 29073	29085 29450 29429 29686
27215 27760 27792	27797 27823 28074 28129
28150 28173 28287	28288 28347 28376 28387
28394 28401 28477	28478 28549 28557 2857
28580 28595 28600	28607 28648 28649 28665
28669 28671 28677	28679 28706 28737 28763
28794 28835 28853	28857 28861 28862 28863
28863 28898 28903	28905 28915 28951 28967
28985 28986 29025	

Podziękowanie

Wszystkim tym którzy raczyli przyjąć udział w odprowadzeniu na wieczny spoczynek drogiej nam żłwik.

ś. † p.

Leonida Karawoszkina

a w szczególności naczelnikowi przedstawicielom miejscowego przemysłu i kolegom Składamy serdeczne „Bóg Zapłać”

Ojciec, matka, żona, bracia i siostry.

Podziękowanie

Wszystkim tym którzy raczyli przyjąć udział w odprowadzeniu na wieczny spoczynek drogiej nam żłwik.

ś. † p.

Leonida Karawoszkina

a w szczególności naczelnikowi przedstawicielom miejscowego przemysłu i kolegom Składamy serdeczne „Bóg Zapłać”

Ojciec, matka, żona, bracia i siostry.

Podziękowanie

Wszystkim tym którzy raczyli przyjąć udział w odprowadzeniu na wieczny spoczynek drogiej nam żłwik.

ś. † p.

Leonida Karawoszkina

a w szczególności naczelnikowi przedstawicielom miejscowego przemysłu i kolegom Składamy serdeczne „Bóg Zapłać”

Ojciec, matka, żona, bracia i siostry.

Z Kamińska.

O dyrektora żyda.
W tutejszej fabryce mebli gładkich akc. tow. „Wojciechów” wynikł w tych dniach zatarg między urzędnikami a nowo-mianowanym dyrektorem żydem Brumem, którego zarząd towarzystwa, wezwął aż z Prus, nie znajdując polaka godnego tego stanowiska.

Okazało się, że personel urzędniczy lepiej od Zarządu pojmuje swe obowiązki względem społeczeństwa, a żal i wstyd, ogarnia, gdy się pomyśli, że wżak w zarządzie tym są polacy p.p. Krysiński, Jechalecki, baron Dangel i inni.

To też ogarnięty tym żalem i wstydem urzędnicy w liczbie 16 z rzadką solidarnością powzięli i podpisali uchwałę która brzmi:

„Nie zapominając o obowiązku naszym wobec społeczeństwa, które wypowiedziało się otwarcie za usunięcie naszego handlu i przemysłu, solidaryzujemy się z tym szczerym i sil-

Podziękowanie

Wszystkim tym którzy raczyli przyjąć udział w odprowadzeniu na wieczny spoczynek drogiej nam żłwik.

ś. † p.

Leonida Karawoszkina

a w szczególności naczelnikowi przedstawicielom miejscowego przemysłu i kolegom Składamy serdeczne „Bóg Zapłać”

Ojciec, matka, żona, bracia i siostry.

Podziękowanie

Wszystkim tym którzy raczyli przyjąć udział w odprowadzeniu na wieczny spoczynek drogiej nam żłwik.

ś. † p.

Leonida Karawoszkina

a w szczególności naczelnikowi przedstawicielom miejscowego przemysłu i kolegom Składamy serdeczne „Bóg Zapłać”

Ojciec, matka, żona, bracia i siostry.

Podziękowanie

Wszystkim tym którzy raczyli przyjąć udział w odprowadzeniu na wieczny spoczynek drogiej nam żłwik.

ś. † p.

Leonida Karawoszkina

a w szczególności naczelnikowi przedstawicielom miejscowego przemysłu i kolegom Składamy serdeczne „Bóg Zapłać”

Ojciec, matka, żona, bracia i siostry.

Podziękowanie

Wszystkim tym którzy raczyli przyjąć udział w odprowadzeniu na wieczny spoczynek drogiej nam żłwik.

ś. † p.

Leonida Karawoszkina

a w szczególności naczelnikowi przedstawicielom miejscowego przemysłu i kolegom Składamy serdeczne „Bóg Zapłać”

Ojciec, matka, żona, bracia i siostry.

Podziękowanie

Wszystkim tym którzy raczyli przyjąć udział w odprowadzeniu na wieczny spoczynek drogiej nam żłwik.

ś. † p.

Leonida Karawoszkina

a w szczególności naczelnikowi przedstawicielom miejscowego przemysłu i kolegom Składamy serdeczne „Bóg Zapłać”

Ojciec, matka, żona, bracia i siostry.

